

zůstává podíl odborně kvalifikovaných pedagogů na 2. stupni ZŠ (94,9 % oproti 93,6 % na 1. stupni ZŠ). Požadovaná odbornost je podstatně vyšší v plně organizovaných základních školách (94,9 %) než v neúplných základních školách s pouze 1. stupněm (87,4 %), byl tak zjištěn setrvalý stav. Nejvyšší podíl odborně kvalifikovaných pedagogů působí podle regionálního členění v Jihočeském kraji (97,9 %) a Zlínském kraji (97,6 %). Naopak v krajích Karlovarském a Středočeském působí těchto pedagogů nejméně (85,8 % a 88,8 %), v obou krajích byl oproti loňskému kraji zaznamenán další pokles. V Karlovarském kraji souvisí s dlouhodobě neutěšenou situací v této oblasti, v kraji Středočeském je ovlivněno zejména významným nárůstem v kapacitách ZŠ, který je však doprovázen nedostatkem kvalifikovaných pedagogů.

Ve 41,8 % hodnocených základních škol umožnily vykonávání přímé vyučovací činnosti zejména platné legislativní výjimky z požadavku získání odborné kvalifikace. Tento jev se v hodnocených školách týkal průměrně 0,7 pedagoga. Vliv této výjimky se meziročně snížil, došlo tudíž ke zlepšení personálních podmínek hodnocených základních škol.

Podíl odborně kvalifikovanosti pedagogů ZŠ činil v hospitované výuce celkem 90 %, nejlépe byla zajištěna ve vzdělávacích oborech vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost a také ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura. Do této nejlépe zajištěné skupiny patřily v souvislosti s požadavky společného vzdělávání také předměty speciálně pedagogické péče. Naopak nejmenší podíl kvalifikovaných pedagogů vyučuje vyučovací předměty spadající do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. V regionálním členění údaje z realizovaných hospitací odpovídají celorepublikové statistice, nejvyšší podíl odborně kvalifikovaných pedagogů vyučoval v základních školách Jihočeského kraje, naopak nejnižší v kraji Karlovarském.

ČŠI dotazováním ředitelů škol dlouhodobě také sleduje, zda se ředitelům škol daří zajišťovat aprobovanost pro výuku zejména na 2. stupni ZŠ, přestože toto hledisko již právní předpisy nepožadují. Sami ředitelé škol kladou na tuto specializaci pedagogů stále velký důraz, a protože zodpovídají za kvalitu poskytovaného vzdělávání a za jeho odbornou úroveň, snaží se ji v maximálním měřítku zajišťovat. V hodnocených školách vzdělávali v 78,7 % hodin odborně kvalifikovaní učitelé, kteří vystudovali (případně si doplnili) příslušnou aprobaci v rámci své vysokoškolské přípravy na učitelskou profesi. Při hospitacích ČŠI ve výuce se toto potvrdilo, aprobovaně byla vedena výuka v 76,3 % hodnocených vyučovacích hodinách. V některých předmětech jsou však problémy s aprobací větší a dlouhodobé (např. cizí jazyky a ICT).

Nejpočetnější věkovou skupinou učitelů navštívených základních škol je věk v rozmezí od 40 do 49 let (31 %), průměrný věk pedagogů vyučujících v navštívených ZŠ činil v loňském školním roce 45,1 let, vyšší věkový průměr vykazovali učitelé plně organizovaných základních škol. Průměrná délka jejich celkové pedagogické praxe činila stejně jako vloni 19,4 roku, sledovaným parametrem byla také délka praxe pedagoga na právě hodnocené škole, průměrná délka tedy činila 12,7 roku. Na neúplných školách s pouze 1. stupněm byl opět zjištěn nepatrně nižší věk učitelů a nižší délka jejich pedagogické praxe.

Podpora profesního rozvoje pedagogů náleží k důležitým řídicím úkolům vedení školy, které o odborný růst pedagogického sboru pečuje nejčastěji prostřednictvím různých forem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Plánování a organizace dalšího vzdělávání je také jedním z nejdůležitějších nástrojů ředitele školy k předcházení případných personálních rizik (např. nedostatečná odborná kvalifikovanost pedagogů, neplánované a časté obměny pedagogického sboru, nedostupnost některých pedagogů-specialistů, vysoký věk pedagogů).

Při dotazování na četnost zapojení pedagogů do aktivit v rámci DVPP ředitelé škol uvedli, že 69,1 % pedagogů se účastnilo alespoň jedné formy DVPP, u téměř 8 % toto další vzdělávání vedlo ke splnění kvalifikačních předpokladů. Z dotazování učitelů vyplynulo negativní zjištění, že 13,1 % z nich se neúčastnilo ve sledovaném období žádné z forem DVPP. Tento stav zůstává v meziročním srovnání neměnný. Důvody jsou trvalé a téměř neměn-